

Forsikringsaftalen og vilkårene

1. Forsikringsbegæringen

Den klassiske model

Begæringen er et bindende tilbud om at tegne forsikring, så fremt den indeholder en angivelse af alle væsentlige hovedpunkter i den påtænkte forsikringsaftale

Hvornår er begæringen bindende: Når den er kommet til FS kundskab. Herefter kan den som udgangspunkt ikke længere kaldes tilbage, men skal opfyldes efter sit indhold.

Policen er en accept fra selskabet. Aftl § 7 medfører, at accepten først er bindende, når den er kommet til forsikringstagerens kundskab. Så er der indgået aftale.

2. Selskabets henvendelse til det forsikringsøgende publikum gennem tilbud, brochurer mv.

Udgangspunkt: *Alene en opfordring til at gøre tilbud*, hvorfor selskabet normalt ikke er forpligtet til at tegne forsikring på de vilkår, der står anført i brochurer eller reklameskrivelser. Hvis der *inden rimelig tid* fremkommer et tilbud fra en person, til hvem en sådan opfordring er rettet, må selskabet dog reklamere *uden ugrundet ophold*, såfremt det må gå ud fra, at tilbudet er fremkaldt af opfordringen, jfr. AFTL § 9.

Fortolkning: Annoncen kan efter omstændighederne få betydning ved fortolkning af forsikringsvilkårene

Udtagelse: Hvis reklameskrivelsen eller annoncen er meget detaljeret og bestemt udformet kan der under omstændighederne antages at foreligge et tilbud.

Eksempel fra praksis på undtagelsen (Byggetryghedsforsikringen):

Forsikringsselskabets annonce: "Forsikringen dækker materialefejl, konstruktionsfejl eller udførelsesfejl, hvis du som bygherre ikke kan gennemføre et erstatningskrav med den/de ansvarlige"

Forsikringsvilkårene: "Dækker skade som følge af materialefejl, konstruktionsfejl og udførelsesfejl"

FT krav under henvisning til annoncen: betaling af erstatning for udbedring af forskellige materialefejl og konstruktionsfejl.

FS gør gældende: Alene erstatning for følgeskader og ikke for udbedring af selve fejlene

FT har bevisbyrden for at han har været i god tro

God tro: FT ikke uagtsomt eller forsætligt givet urigtige oplysninger. Afgørende er, hvilke krav der kan stilles til den pågældende FT.

Der skal tages hensyn til den pågældende FT's intellektuelle underlegenhed.

Assurandørens medvirken i forbindelse med indgåelsen af en forsikringsaftale: Kan FT bevise, at han har givet de rigtige oplysninger til assurandøren, vil han normalt kunne påberåbe sig, at han har været i god tro.

FAL § 5, stk. 2 – FS's opsigelsesret

Ved skadesforsikring: FS kan opsigte forsikringen med en uges varsel lig 7 dage. Fristen regnes fra den dag opsigelsen er modtaget, men denne dag medregnes ikke. Der regnes med hele dage.

Korrigerende af urigtige oplysninger, hvis FT efter aftalens afslutning kommer i ond tro

Ved skadesforsikringen har FT en pligt til at korrigere sine oplysninger efter en analogi af FAL §§ 7 og 46.

Hvis FT undlader dette og undladelsen kan tilregnes ham som groft uagtsomt, jfr. FAL § 7, bliver han ved skadesforsikring med fremtidig virkning stillet, sådan som han ville have været stillet, hvis han ved tegningen havde givet urigtige uoplysninger, og dette kunne tilregnes ham som et groft uagtsomt forhold, jfr. FAL § 46.

Oplysninger givet af en anden end FT – Identifikation

Hvis aftalen er sluttet af en fuldmægtig, følger det af almindelige aftaleretlige regler, at fuldmægtigens urigtige oplysninger må bedømmes på samme måde, som hvis de var givet af FT selv.

Ved forsikring af TM's interesser kan en urigtig oplysning, der er givet af den sikrede, undertiden få samme virkning, som hvis den var givet af FT (EX.: sikrede har fået et spørgeskema til udfyldelse).

FAL § 8 - FS's reklamationspligt

1. Har fået kundskab om den urigtige oplysning
2. FS ikke pligt til at optræde aktivt for at skaffe sig kundskab
3. Hvis der er konkret mistanke på FS undersøge forholdet nærmere
4. Reglen gælder ikke ved svigagtige oplysninger – her gælder almindelige regler om passivitet

FAL § 9, stk. 1 – Viden om urigtige oplysninger

1. FS var eller burde være vidende om rette forhold ved forsikringens tegning.
2. "Selskabet": Tilstrækkeligt at assurandøren var vidende om det rette forhold.
3. Hvor der foreligger en konkret mistanke må FS have pligt til at optræde akti

SPM. 4: FREMKALDELSE AF FORSIKRINGSBEGIVENHEDEN, FAL §§19 OG 20

Indledning

Ho: Fal § 18: Forsætlig/grov uagtsom fremkaldelse af forsikringsbegivenheden: Ingen erstatning/begrænset erstatning.

U1: Fal § 19stk. 1: Ung alder og psykisk sygdom.

U2: Fal § 19 stk. 2: Afværgehandlinger.

FAL § 19, stk. 1, 1. led – Børn

Selskabet er ansvarligt, selv om der er handlet forsætligt, hvis den sikrede er under 14 år. Reglen kan fraviges ved aftale. Dog ikke tilstrækkeligt med en generel ansvarsfraskrivelse ved forsætlige skader. En sådan må antages blot at gengive den almindelige regel i § 18, stk. 1.

FAL § 19, stk. 1, 2. led – Psykisk handicappede

FS ikke fri for ansvar, selv om der forelægger forsæt.

Krav: 1. Lider af et af de opregnede psykiske handicap og 2. Har som følge heraf været ude af stand til at handle fornuftsmæssigt = Manglet evne til at forstå konsekvenserne af ens egen handling

Bevisbyrden: Den sikrede har bevisbyrden for såvel 1. som 2. led.

Kan fraviges ved aftale (Deklaratorisk)

FAL § 19, stk. 2 - Afværgehandlinger (Den forsikringsretlige regel om nødret)

Selskabet er ikke fri for ansvar, når:

- 1) S på den ene side fremkaldt forsikringsbegivenheden forsætligt, men
- 2) Ved at fremkalde forsikringsbegivenheden forsætligt har foretaget en forsvarlig afværgehandling

Gælder såvel når:

- TM's person eller ejendom reddes eller bliver søgt reddet
- S's egen person eller ejendom reddes eller bliver søgt reddet

Afværgehandlinger og Negotiorum gestio

Hvis TM's person eller ting reddes eller bliver søgt reddet ved opofrelses af en forsikret ting, så fører reglerne om negotiorum gestio til, at den sikrede får et dækningskrav mod TM.

HR:

Hvis S vælger at kræve erstatning for tingen hos sit eget FS, må det antages, at FS, når det har udbetalt erstatning til S, efter almindelige regler om subrogation og efter princippet i EAL § 22, stk. 1, indtræder i S's dækningskrav mod vedkommende TM.

vejledt N om hans ret til acontoerstatning. Derimod kunne den øvrige del af erstatningen først opgøres endeligt på et senere tidspunkt og kunne derfor ikke kræves forrentet tidligere end sket.

FAL § 24, stk. 2. – Renter

HR: Fra forfaldstiden, jfr. § 24, stk. 1 til betaling sker. Det skyldige beløb forrentes med en årlig rente der svare til den fastsatte referencesats med et tillæg på 7 pct. Der kan ikke kræves procesrenter af rentekravet, hvis sikrede anlægger retssag.

U: Fordringshavermora – rentelovens § 4, stk. 1. Der skal ikke betales rente, såfremt FS på grund af den sikredes forhold har været berettiget til at undlade at betale erstatning.

Tilbagesøgning – Condictio indebiti

Afhænger af om FS vidste eller burde vide, at det ikke var forpligtet til at betale erstatning, men gjorde det alligevel:

- FS vidste eller burde vide: FS normalt afskåret fra at kræve tilbagebetaling.
- FS ikke vidste eller burde vide:
 - Svig fra sikredes eller forsikringstagers side: Klart

krav på

tilbagebetaling

- Uagtsomhed fra sikredes eller forsikringstagerens

side: FS som

hovedregel ikke kræve tilbagebetaling.

FAL § 29 – Forældelse af erstatningskravet

2-årig forældelse

Erstatningskravet er forældet, når der er forløbet 2 år efter udløbet af det kalenderår, i hvilket den sikrede har fået kundskab om kravet og om at det er forfaldet. Betingelser:

- Ansvarsbegrænsning: Forsikringen dækker ikke skade som følger af nedbør, der trænger ind gennem utætheder eller åbninger, som ikke er en umiddelbar følge af en forsikrings-skade på ejendommen. Baggrunden for denne begrænsning er, at de fleste vandskader skyldes mangler ved ejendommen af den ene eller anden art.

Oversvømmelser fra hav, fjord sø eller vandløb

- Ifølge de sædvanlige vilkår dækker en ejendomsforsikring ikke skade, der skyldes oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb. Udtryk for, at FS ikke kan overtage risikoen for egentlige naturkatastrofer.

Ejerskifteforsikring

Kort om retstilstanden ved mangler ved fast ejendom:

- Mangel: hvis ejendommen ikke svarer til, hvad køberen med rimelighed kunne forvente, eller hvis den ikke svarer til, hvad sælger har garanteret
- Mangelsbeføjelser: Forholdsmæssigt afslag, hæve, erstatning mv.

Fremgangsmåde ved ejerskifteforsikring:

Sælger indhenter tilstandsrapport og forsikringstilbud. Dette præsenteres for købeemnet inden dette er forpligtet til at købe huset. I tilstandsrapporten kan han se, om huset er ringere end tilsvarende huse, og hvis dette er tilfældet, kan han vælge ikke at købe huset eller betinge sig, at huset sælges på andre vilkår. En sælger der går frem på denne måde slipper i vid udstrækning for mangelsansvaret...

I hvilket omfang bliver sælgers ansvar da reduceret:

- K kan ikke over for S påberåbe sig, at bygningens fysiske tilstand er mangelfuld, jfr. LOF § 2.
- Derimod kan K stadig rette krav mod S, hvis et forhold strider mod en servitut eller offentligretlig forskrift.
- Ansvar opretholdes også fsva. husets funktionelle tilstand (Fyringsanlæg, kloakforhold o.l.)
- K ikke over for S påberåbe sig, at en fejl burde være nævnt i tilstandsrapporten. Derimod kan han over for den bygnings-sagkyndige påberåbe sig dette.

Nærmere om bygningsundersøgelsen:

- ”Systematisk gennemgang”: Ikke en gennemgribende undersøgelse. BS må ikke foretage destruktive indgreb og der kan meget vel være fejl ved bygningen, som BS ikke kan se.
- Afklares om bygningens fysiske tilstand er ringere end tilstanden i tilsvarende intakte bygninger af samme alder. Hvis man køber et hus fra 30’erne, får man et hus fra 30’erne og i mangel af modstående oplysninger, må man også regne med, at bygningsdelene har en tilsvarende alder og dermed begrænset levetid.
- Det er også vigtigt at mærke sig, hvad bygningsgennemgangen ikke indeholder, idet S’s ansvar naturligt nok kun reduceres på de områder, der er omfattet af bygningsgennemgangen (bagatelagtige forhold, bygningsdele der ikke kan efterses, bygningens funktionsforhold, sædvanlig slid og ælde, løse)

Den bygnings-sagkyndiges ansvar:

- Børn og unge mennesker: Praksis viser her tilbageholdenhed med at statuere, at der er skabt et egentligt varetægtsforhold.
 - Retmæssig råden: Her skal der mere til end ellers før der antages at være stiftet et varetægtsforhold. Der skal være tale om en mere varig og selvstændig råden. Hvor der er tale om et egentligt lån, fx lån af en cykel for at FT kan blive fri for at spadsere nogle km hjem, vil der normalt være tale om en sådan selvstændig råden over tingen, at der er skabt et varetægtsforhold.
 - **AK 40.714:** Ft's søn beskadigede en håndvask på sit værelse under skoleophold på teknisk skole. Forsikringen dækkede ikke ting, man havde i varetægt. Værelse i forsikringstagerens varetægt. Ikke dækning
- Ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af motorkøretøjer:
- Normalt vilkår om, at FS ikke dækker den sikredes ansvar for skader, der forvoldes ved "benyttelse af motorkøretøjer."
 - Alene fritaget for at dække det erstatningsansvar, den sikrede pådrager sig i sin egenskab af at være ejer, bruger eller fører
 - Skader som passager forvolder på bilen er ikke undtaget fra bilen
 - Skaden på selv køretøjet er heller ikke undtaget fra dækning
- Ansvar for skader forvoldt ved forurening dækker familiens basisforsikring som udgangspunkt ikke. Dækker dog under visse omstændigheder:
- Begrebet "forurening":
 - Omgivelserne tilføjes stoffer, som er skadelige for dyr og mennesker. Omgivelserne omfatter jord, luft og vand.
 - **AK 55.365:** A havde af sin ven fået lov at hente 2 containere på hans arbejde (parfumefabrik). Da de hentede dem, opdagede de, at der var væske i den ene. Vennen sagde til A, at væsken ikke var farlig, og at han bare kunne hælde den ud. Det gjorde han så, i en bæk. Ca. 10 liter. Der var tale om giftigt texapon, der blev ført til et dambrug 8 km derfra, hvor fiskebestanden døde. Forsikringen dækkede ikke ansvar som følge af forurening. Selskabet fik medhold. Efterfølgende retssag. Dom = ankenævnets afgørelse.
 - Enkeltstående uheld:
 - Hvis skaden er forvoldt ved et enkeltstående uheld dækker familiens basisforsikring
 - Krav at skaden er pludselig og at årsagen til skaden er pludselig
 - Krav, at der ikke er sket tilsidesættelse af offentlige forskrifter
 - Denne begrænsning må dog undergives en indskrænkende fortolkning.
 - Ansvar for negotiorum gestio:
 - Familiens basisforsikring dækker det ansvar den sikrede pådrager sig efter reglerne om negotiorum gestio (den lille pige der falder i vandet og reddes af ung mand, som får sit ur og tøj ødelagt)